

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи І-ІІІ ступенів №36
імені С.П. Корольова міста Києва
«*Оксана КУЗІВ*»
2026 року

**ОСВІТНІЙ АЛГОРИТМ РЕАГУВАННЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ/ПРАЦІВНИЦЬ
ТА ПЕРЕНАПРАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ЗАКЛАДУ
ОСВІТИ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ
ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА**

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 9
від 30.03.2026

Домашнє насильство – це діяння (дії або бездіяльність):

- фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства,
  - що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання,
  - або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям,
  - або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою,
- незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа,
- а також погрози вчинення таких діянь. (Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»).

Дитина, яка постраждала від домашнього насильства, –

- особа, яка не досягла 18 років та зазнала домашнього насильства у будь-якій формі,
- або стала свідком (очевидцем/очевидницею) такого насильства.

Якщо домашнє насильство було вчинено в присутності малолітньої чи неповнолітньої особи, така особа також визнається потерпілою незалежно від того, чи було їй заподіяно шкоду таким правопорушенням, і на неї поширюються права потерпілої, крім права на відшкодування майнової шкоди.

Сфера дії законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству

Ситуації домашнього насильства, коли дитина може бути постраждалою особою (незалежно від факту спільного проживання та місця скоєння правопорушення):

- насильство між подружжям;
- насильство між колишнім подружжям;
- насильство між нареченими;
- від мати (батька) до дітей одного з подружжя (колишнього подружжя) та іншого з подружжя (колишнього подружжя);
- від осіб, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) в шлюбі між собою;
- від батьків (мати, батько);
- від діда (баби);
- прадіда (прабаби);
- вітчима (мачухи);
- між рідними братами й сестрами;
- між двоюрідними братами й сестрами;
- від інших родичів: дядько (тітка), двоюрідний дід (баба);
- від опікунів/опікунок, піклувальників/піклувальниць;
- від прийомних батьків, батьків-вихователів/виховательок.

Дії адміністрації школи при отриманні інформації/повідомлення або/та в разі особистого виявлення випадку домашнього насильства чи загрози його вчинення

Адміністрація закладу освіти діє невідкладно та в межах компетенції, не проводячи самостійного розслідування, а передаючи інформацію відповідним органам.

1. Негайне реагування на ситуацію (невідкладно, одразу після отримання інформації):

- забезпечити безпеку дитини;
- вислухати дитину з дотриманням етичних норм;
- не залишати ситуацію без реагування.

2. Фіксація факту звернення/виявлення (у день виявлення):

- задокументувати інформацію (службова записка, акт тощо);
- зафіксувати дату, час, обставини.

3. Повідомлення уповноважених органів (невідкладно, але не пізніше 1 доби):

- служби у справах дітей;
- Національної поліції України;
- інших служб (за потреби).

У разі безпосередньої загрози життю чи здоров'ю – негайно (тел. 102).

4. Забезпечення психологічної підтримки (у день виявлення та надалі систематично):

- залучити практичного психолога;
- надати первинну допомогу;
- організувати подальший супровід.

5. Взаємодія з батьками/законними представниками (протягом 1–2 днів, з урахуванням безпеки дитини):

- провести бесіду (за умови, що це не шкодить дитині);
- діяти в інтересах дитини.

6. Забезпечення міжвідомчої взаємодії (постійно, упродовж розгляду випадку):

- сприяти роботі служб;
- надавати інформацію в межах законодавства;
- сприяти проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;

7. Контроль ситуації та подальший супровід (постійно, до повного врегулювання ситуації):

- здійснювати моніторинг стану дитини;
- виконувати рекомендації служб;
- вести внутрішній контроль.

8. Дотримання конфіденційності (постійно):

- не розголошувати інформацію;
- обмежити коло поінформованих осіб.

Дії педагогічних працівників при отриманні інформації/повідомлення або/та в разі особистого виявлення випадку домашнього насильства чи загрози його вчинення

Педагогічний працівник:

- не проводить розслідування
- не встановлює винуватців
- діє через адміністрацію та в межах своїх повноважень

1. Негайне реагування (невідкладно, одразу після виявлення/отримання інформації):

- припинити (за можливості) небезпечну ситуацію в межах закладу освіти;
- забезпечити емоційну підтримку дитині;

- вислухати без осуду, не ставити навідних запитань;
  - не ігнорувати навіть непрямі ознаки насильства.
2. Повідомлення адміністрації закладу освіти (невідкладно, у той же день)
- поінформувати директора або заступника директора;
  - передати всю відому інформацію без самотійних висновків чи «розслідувань».
3. Фіксація інформації (у день виявлення)
- оформити доповідну записку або письмове повідомлення на ім'я керівника закладу освіти;
  - коротко і чітко викласти факти (без оцінок і припущень).
4. Дотримання принципу “не нашкодь” (постійно):
- не розголошувати інформацію стороннім особам;
  - не обговорювати ситуацію з іншими учнями або батьками;
  - не контактувати самотійно з імовірним кривдником.
5. Взаємодія з фахівцями (у день виявлення та надалі):
- залучити практичного психолога або соціального педагога;
  - діяти відповідно до рекомендацій адміністрації та спеціалістів.
6. Взаємодія з батьками (лише за погодженням з адміністрацією):
- не інформувати батьків самотійно, якщо є ризик, що вони причетні до насильства;
  - діяти виключно за вказівками керівництва закладу.
7. Сприяння міжвідомчій взаємодії (за потреби, упродовж розгляду випадку):
- надавати інформацію адміністрації або уповноваженим службам;
  - брати участь у заходах щодо захисту дитини (за дорученням).
8. Подальше педагогічне спостереження (постійно):
- звертати увагу на емоційний стан і поведінку дитини;
  - інформувати адміністрацію про будь-які зміни або повторні сигнали.
9. Участь у профілактичній роботі (постійно):
- формувати безпечне освітнє середовище;
  - проводити роз'яснювальну роботу щодо ненасильницької поведінки;
  - сприяти залученню учасників освітнього процесу до профілактичних програм.

Дії соціально-психологічної служби закладу освіти при отриманні інформації/повідомлення або/та в разі особистого виявлення випадку домашнього насильства чи загрози його вчинення

Соціально-психологічна служба (практичний психолог, соціальний педагог):

- не проводить слідчих дій або розслідування
- не встановлює винуватців
- діє в межах професійної компетентності та у взаємодії з адміністрацією і відповідними службами

1. Негайне реагування (одразу після виявлення/отримання інформації):

- забезпечити психологічну підтримку дитини (емоційна стабілізація, відчуття безпеки);
- вислухати дитину уважно та без оцінювання;
- не ставити навідних або провокативних запитань;
- за можливості зменшити вплив стресової ситуації;
- не залишати дитину без супроводу у разі гострого емоційного стану.

2. Повідомлення адміністрації закладу освіти (невідкладно, у той же день):
  - поінформувати керівника закладу освіти або уповноважену особу;
  - передати виключно фактичну інформацію без інтерпретацій та припущень;
  - зафіксувати факт звернення/виявлення.
3. Фіксація інформації (у день виявлення):
  - оформити доповідну записку;
  - чітко зазначити:
    - * дату та час;
    - * джерело інформації;
    - * короткий виклад фактів;
      - уникати оцінних суджень і власних висновків.
4. Дотримання принципу “не нашкодь” (постійно):
  - забезпечувати конфіденційність інформації;
  - не обговорювати випадок із сторонніми особами;
  - не поширювати інформацію серед учнів, батьків чи педагогів без дозволу адміністрації;
    - не вступати в самостійні контакти з імовірним кривдником.
5. Психологічний супровід дитини (у день виявлення та надалі):
  - проводити первинну психологічну допомогу та стабілізаційні заходи;
  - оцінювати емоційний стан дитини;
  - за потреби визначати необхідність подальшої індивідуальної роботи;
  - вести динамічне спостереження за станом дитини.
6. Взаємодія з адміністрацією та міжвідомча співпраця:
  - діяти відповідно до рішень адміністрації закладу освіти;
  - брати участь у засіданнях комісій або робочих груп (за потреби);
  - надавати психологічні висновки в межах компетенції;
  - співпрацювати з соціальними службами, поліцією та іншими суб'єктами реагування (через керівництво).
7. Робота з батьками (лише за погодженням адміністрації):
  - не здійснювати самостійних контактів у випадках підозри причетності батьків до насильства;
    - брати участь у роботі з родиною виключно за визначеним алгоритмом закладу освіти;
      - дотримуватися безпеки дитини при будь-якій комунікації.
8. Психологічна профілактика та відновлення (постійно):
  - сприяти формуванню безпечного освітнього середовища;
  - проводити профілактичні заняття з учнями щодо ненасильницької поведінки;
  - підтримувати розвиток навичок емоційної саморегуляції у дітей;
  - брати участь у профілактичних програмах закладу освіти.
9. Моніторинг та подальший супровід (постійно):
  - відстежувати зміни у поведінці та емоційному стані дитини;
  - фіксувати всі значущі зміни;
  - своєчасно інформувати адміністрацію про ризики або повторні сигнали насильства;
    - коригувати індивідуальний план психологічного супроводу (за потреби).